

Kultur / **Bøger**

I dag synes jeg, kusser er grimme

Johanne Bille. Foto: Mads Holm

ANMELDELSE / 04.04.18

Johanne Billes nye roman *Elastik* er først og fremmest en fortælling om Alice og hendes famlende forsøg på at sætte kærligheden fri. Men det er romanens ensomme, inderlige stemme og dens uromantiske fremstilling af kærlighed, der sætter sig fast i kødet.

Sigrid Kraglund Adamsson

Det kan være en særlig form for flugt at forsøge at se sit eget liv udefra, som om det var en lækkert produceret film om nogle helt andre mennesker. Men livet præsenterer ikke sig selv som en skarpt klippet fortælling med en velovervejet billedside og et lækkert soundtrack, uanset hvor meget, man ville ønske, det kunne være sådan. Og det ønsker Alice sig. Hun er i 20'erne, er vistnok træt af sit job og bor i København med sin kæreste Simon. Det er sådan set nogenlunde det hele, indtil Simon skal af sted til Vietnam et halvt år og efterlader Alice alene i København. Både januar og februar bruger hun på at klippe sine tånegle, se alle sæsoner af *How I Met Your Mother* og vaske tøj i én uendelighed. Men pludselig er der Mathilde, Alices kollega, som dukker op, da foråret begynder, og flirter med hende på en bar og hvisker ting i hendes øre og fortæller hende om hendes og mandens åbne ægteskab. De lader sig nemlig ikke begrænse af »monogamiets fængsel«, som de selv kalder det. »Det er smukt«, siger den smukke Mathilde, så Alice ikke kan lade være med at tro på det. Alexander og Mathilde er gift, men ikke almindeligt gift, og

også Simon, der endelig vender hjem fra Vietnam, er fascineret: »Simon siger, at det må være den rigtige måde, den måde Mathilde og Alexander lever på, at det må være sand kærlighed«. Og det er en belejlig konklusion, for Simon har bollet med en anden i Vietnam, og Alice er begyndt at have sex med Alexander, måske fordi hun er blevet uigenkaldeligt forelsket i Mathilde.

Der er mange barer, sofaer, cigaretter og lejligheder i *Elastik*, som er sat i en kulisse-agtig version af København, som Alice ser sig selv cykle rundt i. Alice er forelsket, eller også keder hun sig bare, er for grådig og for rastløs: »Jeg har arvet min fars grådighed, den sidder i mine bryster og min mave og min kusse«. Hun er træt af sit »rosa kødgardin«, der bestemmer, at hun skal være mere ydmyg og mere beskedene end mændene, selvom Simon triumferende siger til hende: »Du er ikke som andre kvinder«, som om heller ikke dét rigtigt ville være godt nok. Alice vil være som Mathilde og Alexander, som tilsyneladende uden komplikationer lever deres grænseløse liv med hinanden. Hun kan næsten forestille sig, at sådan kunne man blive tilfreds med varig kærlighed. Og hele tiden forestiller hun sig, at de alle sammen er med i en film eller i hvert fald kunne være det: »Der er ikke ét point of no return i denne her fortælling, der er tale om en lang række af dem, først et point of no return, så et for real og så videre«.

Og så er der den dramatiske forelskelse i Mathilde, som egentlig mest er dramatisk inde i Alices hoved, og som derfor giver romanen en overbevisende og mavepusteragtigt ensom stemme. Alice ser ofte sig selv udefra, måske netop når hun ikke rigtigt har lyst til at være i sin egen krop: »Hvis det var en film, ville samlejet blive akkompagneret af en sang af The Weeknd, højst sandsynligt *High for this*, og instruktøren ville få begejstrede anmeldelser for det utraditionelle soundtrack, og colorgradingen ville være lidt for blå for at signalere melankoli, et klassisk greb«. Men igennem alt dette er den uudtalte forelskelse i Mathilde helt, helt virkelig for Alice, og fornemmelsen af at møde nogen, der får alt det, man allerede har, til at se helt anderledes ud, løber som en lysende tråd igennem romanen: »Lad os købe en flaske vin, siger hun, og vi går i Fakta, vi finder den billigste vin med skruelåg og stiller os i kø. Det kolde LED-lys og det klistrede linoleumsgulv og lyden af varer, der scannes. Det hele er anderledes med hende«.

Elastik handler om frustrationen over ikke at forstå, hvad kærlighed er, eller hvad det skal være. At se par omkring sig, der virker tilfredse, alene ved at være, uden selv at kunne mønstre den samme tilfredshed. Alices ensomme, ærlige stemme famler i blinde og forsøger at forstå sine handlinger og sin forelskelse, der hele tiden skifter ansigt: »Sias stemme i radioen, radioens højtaler er lille, og sangen lyder som et fjernt ekko af i fredags«. *Well I've got thick skin and an elastic heart, but your blade it might be too sharp*«. Alices stemme danner tætte og stærke forbindelser mellem romanen og den virkelighed, den befinder sig i, og afslører undervejs en sorg over, at der ikke er nogen færdig opskrift på, hvordan kærlighed eller noget som helst andet i livet skal gøres. For heller ikke det åbne ægteskabs forjættede land viser sig at være nogen frelse: »Det er smukt, sagde Mathilde den dag på bænken. Der er intet smukt ved dette«. Men en nat, hvor Alice og Simon bare er ude at danse, er de jo i et øjeblik faktisk ukompliceret lykkelige over at være sammen med netop hinanden. Og da stiller romanen et spørgsmål, som kommer til at lyde som en slags tosomhedens motto: »Føler du dig også som en freak?« I et øjeblik, da de to bare er de to, er det hele

meget simpelt, og kun verden udenom er kompliceret, tvetydigt kedelig. Og denne slags selvbedrageriske, men rendyrket lykkelige øjeblikke, er måske det stærkeste, Johanne Billes roman efterlader sin læser med.

FAKTA

Elastik udkommer på forlaget Gladiator 5. april 2018.

Elastik er Johanne Billes anden roman. Hun debuterede med romanen *Tænk nu hvis* i 2015 på forlaget Tiderne Skifter.

